USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobců: **a) O. T., b) nezl. K. T., c) Y. T.**, zastoupeni Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou se sídlem Masarykovy sady 76/18, 737 01 Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 7. 2017, č. j. OAM-996/ZA-ZA02-LE05-2015, a č. j. OAM-997/ZA-ZA02-LE05-2015, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 11. 2017, č. j. 61 Az 14/2017 – 74,

takto:

I. Kasační stížnost žalobců **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobců Mgr. Beatě Kaczynské, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **9 366 Kč**, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení

[1] Žalobci, resp. žalobkyně a) též jako zákonná zástupkyně jménem nezletilé žalobkyně b), podali dne 20. 11. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalobci jsou státními příslušníky Ukrajiny, naposledy žili v obci M. v Záporožské oblasti, u rodičů žalobce c). Do České republiky přicestovali letecky dne 17. 11. 2015. K důvodům mezinárodní ochrany žalobkyně a) uvádí, že na Ukrajině probíhají válečné operace a oni nemohou vyjadřovat své názory a sehnat práci. Na Ukrajině je též velká korupce, za vše se musí platit. Její manžel dostává povolávací rozkazy a obává se odvodu do armády. V jejich městě je taktéž vysoká kriminalita, kvůli válce propustili všechny vězně. Žalobkyně a) se bojí o život a dále se bojí vězení. Žalobce c) uvedl, že v roce 2014 odjel pracovat na Krym a od té doby je považován za separatistu a dostává povolávací rozkazy. Obává se odvodu do armády a přítomnosti vojáků a vojenské techniky ve městě. Upozornil také na rozsáhlou korupci.

[2] Žalovaný o žádosti žalobkyň a) a b) rozhodl rozhodnutím ze dne 10. 7. 2017, č. j. OAM-996/ZA-ZA02-LE05-2015, a o žádosti žalobce c) rozhodl téhož dne rozhodnutím č. j. OAM-997/ZA-ZA02-LE05-2015 (dále jen „napadená rozhodnutí“), tak, že se mezinárodní ochrana žalobcům podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobci napadli citovaná rozhodnutí žalobami u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který řízení o žalobách spojil ke společnému řízení. Žalobci namítali, že jim hrozí pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, příp. nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalovanému vytýkali, že neopatřil dostatek informací o situaci na Ukrajině a informace, které shromáždil, jsou neaktuální. Rovněž nesouhlasili se způsobem, kterým se žalovaný vypořádal s podklady, které mu předložili. Nesouhlasí taktéž s hodnocením bezpečnostní situace v Záporožské oblasti, ta je velmi špatná, nestabilní a ohrožená eskalací napětí mezi Ukrajinou a Ruskem.

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 9. 11. 2017, č. j. 61 Az 14/2017 – 74, (dále jen „napadený rozsudek“), žaloby jako nedůvodné zamítl. Upozornil především na velmi vágní vymezení žalobních bodů. Žalobci v žalobě označili bezpečnostní situaci na Ukrajině za velmi špatnou, aniž by blíže tento argument rozvedli. Odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Az 265/2014 – 17, podle něhož situaci na Ukrajině nelze dříve, ani v současné době klasifikovat jako totální konflikt, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Žalovaný shromáždil informace o zemi původu z období let 2014 až po nejčerstvější zprávu ze dne 12. 7. 2017 o situaci na Ukrajině a politické a bezpečnostní situaci, včetně problémů vojenské služby a problematiky vnitřního přesídlení osob. Krajský soud tyto zdroje informací posoudil ve shodě s žalovaným jako relevantní, vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné. Podklady, které žalovanému doložili žalobci, jsou obdobné těm, které předložili i krajskému soudu. Tyto příspěvky z internetu a z denního tisku pojednávají o problémech života v zemi původu žalobců, které obecně postihují veškeré obyvatelstvo, netýkají se konkrétní situace žalobců a nelze z nich dovodit nebezpečí vážné újmy hrozící žalobcům v případě jejich návratu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobci („stěžovatelé“) napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností. Nesouhlasí zejména se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s otázkou naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. V řízení před krajským soudem poukazovali na vysokou kriminalitu, blízkost oblastí, kde probíhají válečné operace, přítomnost vojáků a vojenské techniky ve městě a obavy z rozšíření vojenského konfliktu. Své obavy doložili četnými články z médií, které poukazují na špatnou bezpečnostní situaci. Žalovaný si neopatřil dostatek aktuálních informací a nevypořádal se s podklady, které stěžovatelé předložili. Krajský soud se nezabýval možností individualizované vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 – 87, podle něhož *pro posouzení možnosti individualizované vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) [a zároveň i písm. b)] zákona o azylu však platí, že měl žalovaný v souladu*

s výše zmíněnými pravidly zkoumat, zda se dopady cca 250 km vzdáleného konfliktu neprojevují také v oblasti, z níž pocházejí stěžovatelé, a to jak následky bojů samotných, tak také ohrožováním civilistů příslušníky ozbrojených skupin, ať již státních nebo nestátních, které se do tohoto konfliktu zapojují, a zda případně stěžovatelům z důvodu jejich osobních charakteristik, zejména skutečnosti, že náleží k ruskému či ruskojazyčnému obyvatelstvu, ale také z toho důvodu, že se jedná o rodinu s malými dětmi, nehrozí v daném ohledu zvýšené nebezpečí v podobě vážného ohrožení života nebo tělesné integrity, případně v podobě mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno, individualizováno a netrpí vytýkanými vadami. Žalovaný předestřel informace o aktuální situaci v místě bydliště stěžovatelů – zprávu OAMP z 12. 7. 2017, výpis z ukrajinských novin ohledně místa Melitopolu a mapku dané oblasti. Je tak zřejmé, že žalovaný i krajský soud se zabývali oblastí, ze které stěžovatelé pocházejí a zda jim hrozí případně vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Azylovému příběhu žalobců věnoval žalovaný pečlivou pozornost.

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namístě kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, Nejvyšší správní soud uvedl: *O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu*

nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti. Stěžovatelé mají za to, že kasační stížnost je přijatelná, jelikož se v daném případě jedná o zásadní pochybení krajského soudu, spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a aplikaci nesprávného právního názoru. Tento názor Nejvyšší správní soud nesdílí.

[8] Podle § 12 zákona o azylu se azyl se cizinci udělí, bude-li zjištěno, že *a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických*.

[9] Z informací shromážděných žalovaným vyplývá, že na území Ukrajiny, které je pod kontrolou vlády, je možné zcela svobodně vyjadřovat své názory. I sami stěžovatelé doložili články o protiválečných a protivládních protestech. Stěžovatelé dále sami tvrdili, že žádné politické názory ani veřejně nevyjadřovali (toto naposledy tvrdili i při jednání před krajským soudem).

[10] Co se týče hrozby postihu z důvodu příslušnosti k ruskojazyčné menšině, stěžovatelé sami uvedli, že v této souvislosti žádný problém nikdy neměli a i podle shromážděných zpráv k pronásledování z jazykových či národnostních důvodů v zemi původu stěžovatelů nedochází. Odkázat lze i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 90/2014 – 20 ze dne 30. 9. 2014 nebo na usnesení ze dne 18. 3. 2015, č. j. 3 Azs 237/2014 – 25, která se bezpečnostní situaci rusky hovořícího obyvatelstva na Ukrajině věnují. Obdobně posoudil případ žadatelů – ruskojazyčné rodiny z města M. v Záporožské oblasti – Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 6. 12. 2016, č. j. 7 Azs 207/2016 – 32.

[11] Pokud se jedná o hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, o kterou zejména stěžovatelé svou kasační stížnost opírají, ani zde Nejvyšší správní soud pochybení krajského soudu, resp. žalovaného neshledal.

[12] Korupce sama o sobě (i když je na Ukrajině problémem) nepředstavuje hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. To stejné platí i pro vyšší míru kriminality, z článků doložených stěžovateli navíc vyplývá, že policie ve všech případech zakročila a kriminální činy vyšetřuje. Články z tisku a další podklady, které stěžovatelé doložili, popisují izolované incidenty, většinou kriminálního charakteru, k nimž došlo na Ukrajině v letech 2015 – 2017, nicméně nijak se netýkají samotných stěžovatelů.

[13] K otázce odmítání nástupu k výkonu vojenské služby se zdejší soud vyjádřil zásadním způsobem například v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49: *Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu*. V rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44, Nejvyšší správní soud uvedl: *Samotné odmítání branné povinnosti odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu*. Obdobně v takové situaci není

dán ani důvod doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Azylová irelevance branné povinnosti byla potvrzena také v usneseních Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 – 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 – 34. Z informací o zemích původu, které shromáždil žalovaný, nadto vyplývá, že třetí vlna mobilizace byla v současné době již ukončena a s další mobilizací obyvatelstva se nepočítá. Vojenských operací, které stále probíhají v Doněcké a Luhanské oblasti, se bude účastnit již výhradně profesionální armáda.

[14] Bezpečnostní situací na Ukrajině se Nejvyšší správní soud v nedávné minulosti několikrát zabýval, přičemž dospěl k závěru, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na oblast Doněckou a Luhanskou na východě země, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně klesá (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 – 26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 – 28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015 – 24, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 – 23, nebo ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 Azs 118/2016 – 36).

[15] Otázkou, zda nemohou být stěžovatelé vystaveni hrozbě vážné újmy v souvislosti s místem jejich bydliště, se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval. Uvedl, že stěžovatelé pocházejí z města M. v Záporožské oblasti, které leží přibližně 200 km od oblasti ozbrojených střetů a zhoršená bezpečnostní situace se jej vůbec netýká, jak potvrzují shromážděné zprávy UNHCR a OHCHR. Město je zároveň poměrně vzdálené i od krymsko-ukrajinské hranice. Případná zvýšená přítomnost ukrajinských vojáků či vojenské techniky nepředstavuje bezprostřední nebezpečí vážné újmy. Žalovaný tak dostál i povinnosti formulované rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 – 87, přičemž z výpovědi stěžovatelů nevyplývá jiná hrozba individualizované vážné újmy v souvislosti s ozbrojeným konfliktem, který probíhá na východě země.

[16] Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle ustanovení § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[17] Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 8. 2017, č. j. 61 Az 14/2017 – 31, byla stěžovatelům ustanovena zástupkyní Mgr. Beata Kaczynská, advokátka se sídlem Masarykovy sady 76/18, 737 01 Český Těšín. Zástupkyni, která byla stěžovateli ustanovena soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s.). Zástupkyni náleží odměna za jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Za jeden úkon právní služby náleží odměna ve výši 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu. Jelikož zástupkyně zastupovala tři stěžovatele, je nutné paušální odměnu zvýšit dle § 12 odst. 4 advokátního tarifu tak, že za každou zastupovanou osobu náleží mimosmluvní odměna snížená o 20 %, celkem tedy 7 440 Kč. K této částce je třeba přičíst 300 Kč paušální náhrady hotových

výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož je ustanovená zástupkyně registrovaným plátcem DPH, zvýšil soud přiznanou odměnu o částku 1 625,40 Kč, která odpovídá 21% sazbě této daně. Částka po zaokrouhlení v celkové výši 9 366 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. února 2018

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu